

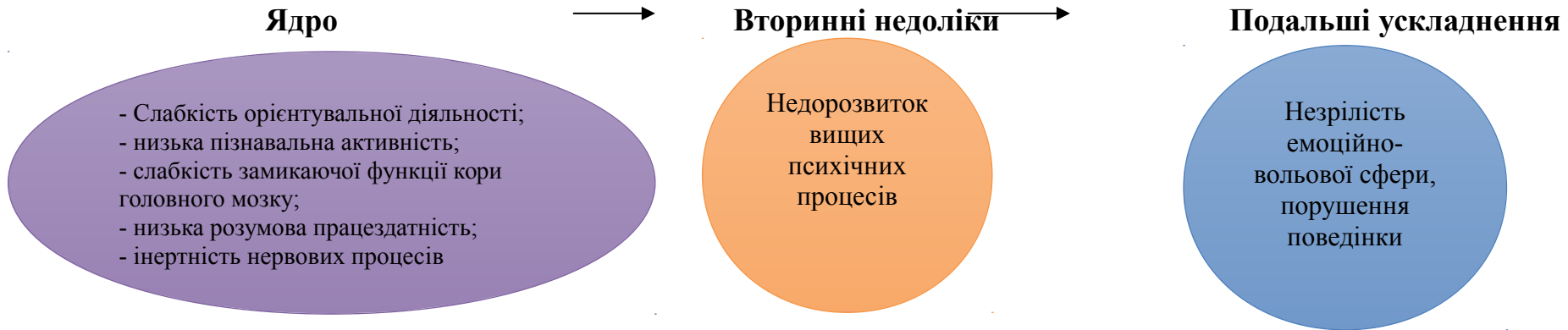
ДИТИНА ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ

Розумова відсталість - стійке порушення пізнавальної діяльності людини, яке виникає внаслідок органічного пошкодження ЦНС. Ступінь ураження головного мозку різна: за складністю, локалізацією, часом впливу хвороботворного фактору.

Розумова відсталість як патологія - якщо в одного суб'єкта будуть одразу три *основні ознаки*:

органічне ураження головного мозку дифузного характеру (набуте або спадкове)	порушення пізнавальної діяльності , зокрема, усіх розумових операцій (аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування тощо), пам'яті, мовлення	стійкість порушення або його регресивність .

Структура дефекту при розумовій відсталості

Класифікація розумової відсталості (за видами, формами, ступенями, діагнозами)

F - розумова відсталість; F 70 - легка розумова відсталість; F 71 - помірна розумова відсталість; F 72 - важка розумова відсталість; F 73 - глибока розумова відсталість; F 78 - інша розумова відсталість; F 79 - неуточнена розумова відсталість	супутні психіатричні проблеми: F 7x.0 - мінімальні поведінкові відхилення або їхня відсутність; F 7x.1 - значні поведінкові відхилення, що потребують уваги або лікувальних заходів; F 7x.8 - інші поведінкові відхилення; F 7x.9 - поведінкові відхилення не визначені

Два види розумової відсталості:

Олігофренія (недорозвиненими є вищі форми пізнавальної діяльності, відсутністю прогредієнтності)		Деменція (на пізньому етапі розвитку дитини внаслідок перенесеного захворювання центральної нервової системи після трьох років. До непрогредієнтних - травматичні пошкодження головного мозку, менінгітів, енцефалітів. До прогредієнтних форм - епілептична; шизофренічна; ревматична; сифіліс головного мозку.	
М.С. Певзнер			
неускладнена олігофренія	олігофренія, ускладнена переважанням збудження над гальмуванням		олігофренія, ускладнена переважанням гальмування над збудженням
олігофренія, ускладнена грубим порушенням особистості, різкою зміною потреб і мотивів			олігофренія, ускладнена частковим порушенням слуху, мовнослухової системи, моторики.
легка розумова відсталість (дебільність) (F 70) – IQ = 50 - 69; помірна розумова відсталість (легка імбецильність) (F 71) - IQ = 35 - 49; важка розумова відсталість (виразна імбецильність) (F 72) - IQ = 20 - 34; глибока розумова відсталість (ідіотія) (F 73) - IQ = 0 - 19.			

Особливості роботи педагогів з такою дитиною:

- **адаптація змісту освіти** до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється в зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером і структурою;
- **наочність навчання**: використання різних видів наочності, її відповідність рівню розвитку сприймання й мислення дитини, поступове ускладнення (від реальних предметів та об'єктів до символічної наочності), задіявання якомога більшої кількості аналізаторів (слух, зір, дотик), поєднання наочних методів із словесними, практичними;
- **уповільненість процесу навчання** з урахуванням інертності нервових процесів дітей;
- **повторюваність** у навчанні та вихованні з метою ліквідації фрагментарності сприймання, недосконалості запам'ятовування. Повторення має бути систематичним, різноваріативним, з різним ступенем залучення дитини;
- **включення учня в діяльність**, спрямовану на подолання труднощів і перешкод (принцип вправляємості) – всі теоретичні відомості, правила мають бути засвоєні через практичну діяльність різного ступеня труднощів і новизни; без відпрацювання вмінь у практиці подолати наявний у розумово відсталих учнів розрив між теорією й практикою неможливо;
- **спеціальна організація праці** – у процесі роботи слід вчити учня планувати свою діяльність, міркувати про послідовність та способи виконання, описувати результати і порівнювати їх із зразком;
- **використання гри** у навчальній роботі – з метою підвищення інтересу дитини до навчальної діяльності, подолання її пасивності слід використовувати як дидактичну, так і сюжетно-рольову гру;
- **дотримання охоронно-педагогічного режиму** з урахуванням конкретного клінічного діагнозу;
- **позитивні емоції педагога** слугують засобом стимулювання дитини до навчальної діяльності й спілкування, формують її віру у свої можливості.